

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/77/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623201480
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:5623201480.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci starostlivosti o maloletého O. H., nar. XX. X. XXXX, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa maloletej matky B. H., nar. XX. X. XXXX, bytom Y., H. XXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Obcou Važec, so sídlom Na Harte 19, Važec, IČO: 00 315 842, dieťa matky B. Z., nar. XX. X. XXXX, bytom Y., H.K. XXX, a otca K. Z., nar. X. X. XXXX, trvale bytom Y., H. XXX, otec maloletého O. H., nar. XX. X. XXXX v rodnom liste neuvedený, v konaní o návrhu maloletej matky B. H. a jej matky B. Z. na ustanovenie poručníka maloletému, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Maloletý O. H., nar. XX. X. XXXX, sa do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 1P/77/2023, z v e r u j e do starostlivosti starej matky B. Z., nar. XX. X. XXXX.

odôvodnenie:

1. Maloletá matka B. H. a stará matka B. Z. podali na Okresný súd Liptovský Mikuláš návrh na ustanovenie poručníka maloletému O. H., nar. XX. X. XXXX, ktorý sa narodil maloletej matke. Spolu s návrhom vo veci samej podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadajú, aby súd dočasne zveril maloletého O. H. do starostlivosti starej matky B. Z.. Svoj návrh odôvodnili tým, že maloletej B. H. sa dňa 22. 4. 2023, sa narodil syn O.. Maloletá matka je žiačkou 9. ročníka Základnej školy vo Y. a od 2. 6. 2023 poskytuje domácu starostlivosť o novorodenca. Ošetrujúcou lekárkou maloletej matky a maloletého dieťaťa je MUDr. E. Y.. Maloletá matka žije so svojou matkou, jej nezaopatrenými deťmi a jej manželom, ktorý pomáha s deťmi v čase jeho prítomnosti doma, pričom väčšinou pracuje na základe dohody o vykonaní práce mimo Y.. Dňa 28. 4. 2023 bola maloletá matka s maloletým dieťaťom prepustená do domácej starostlivosti. O syna sa stará podľa svojich možností a schopností. Pretože je maloletá, nemá rodičovské práva, v starostlivosti o dieťa jej pomáha stará matka, ktorá ju učí, aby sa dokázala postarať o svoje dieťa. Maloletá matka vie syna okúpať, prebaliť, obliecť. Dieťa dojčí aj prikrmuje detským mliekom. Maloletý O. je zdravý, zabezpečený má celú výbavičku, kočík, vaničku a ostatné hygienické potreby. Maloletý spáva v kočíku. Otec dieťaťa je neznámy. Maloletá matka súhlasí s tým, aby stará matka bola ustanovená za poručníčku maloletému O..

2. Dňa 29. 5. 2023 doručil kolíznym opatrovník - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, správu z prešetrenia pomerov v rodine maloletého. Úrad v rodine maloletého dieťaťa vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Nad maloletou B. H. bola zrušená ústavná starostlivosť rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/5/2023 zo dňa 27. 2. 2023, právoplatným a vykonateľným dňom 14. 4. 2023. Zároveň súd maloletej B. a jej matke B. Z. uložil výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov, povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, ktoré sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok, po dobu pol roka od právoplatnosti rozhodnutia. Otec maloletej B. neprejavuje o maloletú záujem. Starostlivosť o maloletú B. zabezpečuje v plnej miere jej matka B. Z. s manželom A. Z.. Maloletá matka s dieťaťom aktuálne býva v drevenom príbytku v rómskej osade G. Y. Y., spoločne so svojim partnerom K. Z.. Dom pozostáva z dvoch izieb (kuchyňa a spálňa), je zariadený potrebným nábytkom. Hygiena domácnosti je primeraná obývanej lokalite. V domácnosti je zavedená elektrická energia, voda je k dispozícii z obecnej prípojky. Partner maloletej je nepočujúci, poberá invalidný dôchodok zo Slovenska vo výške 208,- eur a z Veľkej Británie 580,- eur mesačne. Na domácnosť má mesačné výdavky vo výške 58,- eur za elektrinu, 10,- eur platia za vodu, mobilný paušál 21,- eur. Matka maloletej B. býva so svojim manželom A. Z. v susedstve, sú spolu v každodennom kontakte a sú si vzájomne nápomocní. Maloletá B. aj O. sú zdraví. Maloletá matka počas tehotenstva pravidelne absolvovala gynekologické prehliadky u MUDr. F.. Maloletá B. je od 1. 9. 2022 žiačkou Základnej školy s MŠ Y. Y., navštevuje 7. ročník špeciálnej triedy, plní si desiaty rok školskej dochádzky. Vzdeláva sa podľa učebných osnov ŠZŠ - A variant, vzhľadom k tehotenstvu mala od 9. 1. 2023 schválený individuálny plán výučby. V správe Základnej školy Y. Y. zo dňa 19. 1. 2023 je uvedené, že maloletá B. má veľmi dobré vzdelávacie výsledky, žiačka je veľmi snaživá a zodpovedná, vyučujúcich rešpektuje. V kolektíve je obľúbená, nekonfliktná, s ochotou pomôže ostatným. Maloletá má ospravedlnené všetky hodiny. Aj v čase individuálnej výučby sa správa veľmi zodpovedne, zadané úlohy odovzdáva načas a po predvolaní príde do školy na osobné preskúšanie. Počas ústavnej starostlivosti sa osvedčila ako zodpovedná a starostlivé dieťa, v rámci Centra pre deti a rodiny, aj v domácom prostredí, pomáhala so starostlivosťou o mladších súrodencov a domácnosť. V rámci školského prostredia nie sú na ňu evidované sťažnosti. Ako najstaršia zo súrodencov je B. nápomocná matke pri starostlivosti o mladších súrodencov a domácnosť, vie navariť, upratať, zabezpečiť všetky potrebné záležitosti domácnosti a maloletého dieťaťa. Maloletá B. sa úradu vyjadrila, že sa chce o svoje dieťa starať s pomocou matky a jej súčasného partnera a jeho rodiny. Členovia rodiny maloletej sa vyjadrili, že s výchovou a starostlivosťou o maloletého O. jej pomôžu. Matka maloletej B. chce byť ustanovená za poručníčku maloletého O. a pomáhať maloletej matke s jeho výchovou a starostlivosťou. Vzhľadom k uvedenému kolízny opatrovník navrhol, aby B. Z.Á. bola ustanovená za poručníčku maloletému O. H..

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

4. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

5. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

12. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 36 ods. 1 ZR, rodičia mal. dieťaťa, ktorí spolu nežijú môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

15. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Stará matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia dieťaťa do jej starostlivosti. V zmysle § 329 ods. 2 CSP je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloleté dieťa nachádza v dispozičnej sfére starej matky. Súd pri rozhodnutí o podanom návrhu vychádzal zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis). Tento v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa.

16. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Preto súd pri rozhodovaní prihliadal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho zdravie, citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, možné ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Malotej matke sa dňa XX. X. 2023 narodilo dieťa, o ktoré sa stará za pomoci svojej matky. Potreby dieťaťa sú napĺňané v primeranej miere. Otec dieťaťa

nie je známy. Maloletá matka, vzhľadom na jej vek (15 rokov), nemá v plnej miere spôsobilosť na právne úkony, schopná je postarať sa o dieťa len v miere primeranej jej pomerom, v súčasnosti si ešte plní povinnú školskú dochádzku. Stará matka má záujem poskytovať vnukovi riadnu a plnohodnotnú starostlivosť, k čomu má vytvorené potrebné podmienky. Na základe doposiaľ zadovážených dôkazov, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Súd mal osvedčené, že ochrana záujmov maloletého si vyžaduje okamžitú úpravu formou neodkladného opatrenia, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu súdu vo veci samej, preto podanému návrhu vyhovel a maloletého Filipa dočasne zveril do starostlivosti starej matky. O podanom návrhu na ustanovenie poručníka maloletému dieťaťu sa bude rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom súd vykoná potrebné dokazovanie a po vyhodnotení dôkazov rozhodne v súlade so záujmami maloletého dieťaťa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak. (§ 332 ods. 1 CSP).